

**กรมตรวจบัญชีสหกรณ์**  
**โครงการพัฒนามาตรฐานการบัญชีแก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร**  
**หลักสูตร การจัดทำงบการเงิน**  
**สำหรับ เจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้รับผิดชอบจัดทำบัญชี (กลุ่มทำบัญชีได้แต่ทำงบการเงินไม่ได้)**

**๑. หลักการและเหตุผล**

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นองค์กรที่พัฒนาระบบการบริหารจัดการด้านการเงินและการบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรให้โปร่งใส แข็งแรง และพึ่งพาตนเองได้ โดยให้บริการตรวจสอบบัญชี กำหนดระบบบัญชีและให้คำปรึกษาแนะนำด้านการเงินการบัญชี ตลอดจนถ่ายทอดความรู้ และส่งเสริมการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

ปัจจุบันมีสหกรณ์จำนวนหนึ่งที่ไม่มีเจ้าหน้าที่บัญชี หรือมีเจ้าหน้าที่บัญชีแต่ไม่สามารถจัดทำบัญชีได้ถูกต้อง เรียบร้อยและเป็นปัจจุบันตามระเบียบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด ซึ่งกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ตระหนักถึงการมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาการจัดทำบัญชีของสหกรณ์ โดยพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่บัญชีของสหกรณ์ หรือผู้รับผิดชอบจัดทำบัญชีของสหกรณ์ เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงกำหนดให้มี **โครงการพัฒนามาตรฐานการบัญชีแก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร** โดยจัดอบรมหลักสูตร การจัดทำงบการเงิน กลุ่มทำบัญชีได้แต่ทำงบการเงินไม่ได้ ขึ้น

**๒. วัตถุประสงค์** เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรม

๑. ได้รับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสหกรณ์ ระเบียบและคำแนะนำเกี่ยวกับการเงินการบัญชีของสหกรณ์
๒. ได้รับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำงบทดลอง รายการปรับปรุงบัญชี การปิดบัญชีประจำปี และการจัดทำงบการเงิน
๓. ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นระหว่างกัน รวมทั้งได้ซักถามปัญหาและรับคำแนะนำจากวิทยากร เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม

**๓. คุณสมบัติผู้เข้ารับการอบรม**

๑. เจ้าหน้าที่บัญชี หรือผู้รับผิดชอบจัดทำบัญชีของสหกรณ์
๒. สามารถเข้ารับการอบรมได้ตลอดหลักสูตร

**๔. หลักสูตรการอบรม**

**ก. หลักสูตรและรายละเอียดหัวข้อวิชา**

**หมวดที่ ๑ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสหกรณ์**

กฎหมาย ระเบียบและคำแนะนำเกี่ยวกับการเงินการบัญชีของสหกรณ์ ๓.๐๐ ชั่วโมง  
**รวม ๓.๐๐ ชั่วโมง**

**หมวดที่ ๒ การจัดทำบัญชีของสหกรณ์**

๑. การจัดทำงบทดลองและรายการปรับปรุงบัญชี ๓.๐๐ ชั่วโมง  
๒. การปิดบัญชีประจำปีและการจัดทำงบการเงิน ๖.๐๐ ชั่วโมง  
**รวม ๙.๐๐ ชั่วโมง**

**หมวดที่ ๓ อื่นๆ**

การใช้โปรแกรมระบบบัญชีที่พัฒนาโดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ๒.๐๐ ชั่วโมง  
**รวม ๒.๐๐ ชั่วโมง**  
**รวมทั้งสิ้น ๑๔.๐๐ ชั่วโมง**

ข. รายละเอียดวัตถุประสงค์ ประเด็นสำคัญ และวิธีการอบรม

หมวดที่ ๑ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสหกรณ์

กฎหมาย ระเบียบและคำแนะนำเกี่ยวกับการเงินการบัญชีของสหกรณ์ ๓.๐๐ ชั่วโมง

**วัตถุประสงค์** เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ ความเข้าใจแนวคิดเกี่ยวกับคุณค่า อุดมการณ์ หลักการและวิธีการสหกรณ์ รวมถึงกฎหมายสหกรณ์ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสหกรณ์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม

**ประเด็นสำคัญ** (๑) แนวคิดเกี่ยวกับคุณค่า อุดมการณ์ หลักการและวิธีการสหกรณ์  
(๒) พระราชบัญญัติสหกรณ์ ที่มีการปรับปรุงแก้ไข  
(๓) กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสหกรณ์ เช่น กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับภาษีอากร กฎหมายเกี่ยวกับการประกันชีวิต กฎหมายเกี่ยวกับการฟอกเงิน เป็นต้น  
(๔) ระเบียบ และคำแนะนำที่เกี่ยวข้องกับการเงินการบัญชีของสหกรณ์

**วิธีการอบรม** การบรรยาย และยกตัวอย่างประกอบ

หมวดที่ ๒ การบัญชีของสหกรณ์

๑. การจัดทำบตดลองและรายการปรับปรุงบัญชี ๓.๐๐ ชั่วโมง

**วัตถุประสงค์** เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ทราบและเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการบันทึกบัญชี ความหมาย ประโยชน์และรูปแบบของงบตดลอง รวมถึงข้อสังเกตในการจัดทำบตดลอง และการค้นหาข้อผิดพลาด เมื่อบตดลองไม่ลงตัว รายการที่ต้องนำมาปรับปรุงบัญชี ณ วันสิ้นปีทางบัญชี ได้แก่ รายการที่บันทึกบัญชีแล้วในระหว่างปี แต่สหกรณ์ยังใช้ประโยชน์ไม่ครบถ้วนและรายการที่ควรเป็นของปีทางบัญชีนี้ แต่สหกรณ์ยังไม่ได้บันทึกบัญชี

**ประเด็นสำคัญ** (๑) ขั้นตอนการบันทึกบัญชี  
(๒) ความหมาย ประโยชน์ และรูปแบบของงบตดลอง  
(๓) ข้อสังเกตในการจัดทำบตดลอง  
(๔) การค้นหาข้อผิดพลาดเมื่อบตดลองไม่ลงตัว  
(๕) รายการปรับปรุงบัญชีต่างๆ อาทิ รายการรับล่วงหน้า รายการค้างจ่าย ค่าเสื่อมราคา รายการตัดจ่ายต่าง ๆ การตั้งสำรอง การตั้งรายการคลาดเคลื่อน

**วิธีการอบรม** การบรรยาย และยกตัวอย่างประกอบ

๒. การปิดบัญชีประจำปีและการจัดทำงบการเงิน ๖.๐๐ ชั่วโมง

**วัตถุประสงค์** เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ทราบและเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการปิดบัญชีประจำวัน ปิดบัญชีประจำเดือนและปิดบัญชีประจำปี ประเภท รูปแบบ และการแสดงรายการในงบการเงิน รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ของสหกรณ์ที่ไม่ได้เป็นผู้ประกอบการในระบบภาษีมูลค่าเพิ่มและสหกรณ์ที่เป็นผู้ประกอบการในระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม

**ประเด็นสำคัญ** (๑) การปิดบัญชีประจำวัน  
(๒) การปิดบัญชีประจำเดือน  
(๓) การปิดบัญชีประจำปี  
(๔) ประเภทของงบการเงิน  
(๕) รูปแบบและการแสดงรายการในงบดุล

- (๖) รูปแบบและการแสดงรายการในงบกำไรขาดทุน
- (๗) รูปแบบและการแสดงรายการในงบกระแสเงินสด
- (๘) การเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

**วิธีการอบรม** การบรรยาย และยกตัวอย่างประกอบ

**หมวดที่ ๓ อื่นๆ**

**การใช้โปรแกรมระบบบัญชีที่พัฒนาโดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์** ๒.๐๐ ชั่วโมง

**วัตถุประสงค์** เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ทราบและเข้าใจเกี่ยวกับโปรแกรมระบบบัญชีที่พัฒนาโดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ขั้นตอนและวิธีการใช้งานของโปรแกรมระบบบัญชีแต่ละประเภท

**ประเด็นสำคัญ** (๑) โปรแกรมระบบบัญชีที่พัฒนาโดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์  
(๒) ขั้นตอนและวิธีการใช้งานของโปรแกรมระบบบัญชีแต่ละประเภท

**วิธีการอบรม** การบรรยาย และยกตัวอย่างประกอบ

#### ๕. ระยะเวลาการอบรม

ระหว่างวันที่.....ถึงวันที่.....

ระหว่างเวลา ๐๙.๐๐ น. - ๑๗.๐๐ น.

รวม ๒ วัน

#### ๖. วิธีการอบรม

การบรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ เอกสารประกอบการบรรยาย และฝึกปฏิบัติ

#### ๗. สถานที่อบรม

พื้นที่สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐

#### ๘. จำนวนผู้เข้าอบรม

เจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้รับผิดชอบจัดทำบัญชี แห่งละ ๑ ราย

#### ๙. การประเมินผล

ให้ผู้เข้ารับการอบรมกรอกแบบประเมินผลรายวิชาเมื่อเสร็จสิ้นการบรรยาย และกรอกแบบประเมินผลการจัดอบรมเมื่อเสร็จสิ้นการอบรม

#### ๑๐. การรับรองผลการอบรม

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์มอบวุฒิบัตรให้ผู้เข้ารับการอบรม ซึ่งเข้ารับการอบรมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของระยะเวลาการอบรมทั้งหมด

#### ๑๑. วิทยากรในการอบรม

ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ ทั้งภาครัฐ/ภาคเอกชน และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

#### ๑๒. งบประมาณในการจัดอบรม

ใช้งบประมาณจากกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

### ๑๓. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้รับผิดชอบจัดทำบัญชีของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรได้รับความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีและงบการเงินของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร สามารถจัดทำบัญชีได้อย่างถูกต้อง ส่งผลให้การตรวจสอบบัญชีเป็นไปด้วยความรวดเร็ว สามารถจัดเตรียมข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจของคณะกรรมการดำเนินการ ฝ่ายจัดการ สร้างความเชื่อมั่นศรัทธาแก่สมาชิก เสริมสร้างให้เกิดธรรมาภิบาลในสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ช่วยลดปัญหาการเกิดข้อผิดพลาด ข้อบกพร่องหรือมีข้อสังเกต เสริมสร้างความสัมพันธ์และความผูกพันอันดีรวมทั้งปรับเปลี่ยนภาพลักษณ์ และทัศนคติเชิงลบที่มีต่อผู้สอบบัญชี เจ้าหน้าที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ เสริมสร้างความเชื่อมั่น ความมั่นคงให้เกิดขึ้นกับสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ส่งผลให้การดำเนินงานของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ มีความมั่นคงอย่างยั่งยืน

### ๑๔. ผู้รับผิดชอบโครงการอบรม

ผู้อำนวยการโครงการ	.....
	ตำแหน่ง.....
ผู้บริหารโครงการ	.....
	ตำแหน่ง.....
ผู้ช่วยผู้บริหารโครงการ	.....
	ตำแหน่ง.....
	.....
	ตำแหน่ง.....
การเงินและใบสำคัญ	.....
	ตำแหน่ง.....

\*\*\*\*\*

**หมายเหตุ** หลักสูตรนี้เป็นเพียงตัวอย่างเท่านั้น ผู้จัดสามารถปรับเปลี่ยน เพิ่มลดจำนวนชั่วโมง รายละเอียดต่างๆ ได้ตามความจำเป็นและเหมาะสมในแต่ละพื้นที่ งบประมาณ และกลุ่มเป้าหมาย

กำหนดการ  
โครงการพัฒนามาตรฐานการบัญชีแก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร  
หลักสูตร การจัดทำงบการเงิน  
สำหรับ เจ้าหน้าที่บัญชีหรือผู้รับผิดชอบจัดทำบัญชี (กลุ่มทำบัญชีได้แต่ทำงบการเงินไม่ได้)  
ระหว่างวันที่.....  
ณ.....

**วันที่หนึ่ง**

- ๐๗.๐๐ - ๐๘.๓๐ น. ลงทะเบียน
- ๐๘.๓๐ - ๐๙.๐๐ น. พิธีเปิดการฝึกอบรม  
โดย .....
- ๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น. กฎหมาย ระเบียบและคำแนะนำเกี่ยวกับการเงินการบัญชีของสหกรณ์  
โดย .....
- ๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น. **พักรับประทานอาหารกลางวัน**
- ๑๓.๐๐ - ๑๖.๐๐ น. การจัดทำทดลองและรายการปรับปรุงบัญชี  
โดย .....
- ๑๖.๐๐ - ๑๗.๐๐ น. การปิดบัญชีประจำปีและการจัดทำงบการเงิน  
โดย.....

**วันที่สอง**

- ๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น. การปิดบัญชีประจำปีและการจัดทำงบการเงิน (ต่อ)  
โดย .....
- ๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น. **พักรับประทานอาหารกลางวัน**
- ๑๓.๐๐ - ๑๕.๐๐ น. การปิดบัญชีประจำปีและการจัดทำงบการเงิน (ต่อ)  
โดย .....
- ๑๕.๐๐ - ๑๗.๐๐ น. การใช้โปรแกรมระบบบัญชีที่พัฒนาโดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์  
โดย.....
- ๑๗.๐๐ - ๑๗.๓๐ น. ปิดการฝึกอบรม

หมายเหตุ พักรับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม เวลา ๑๐.๓๐ - ๑๐.๔๕ น. และเวลา ๑๔.๓๐ - ๑๔.๔๕ น.